

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

(Core Curriculum برنامه آموزشی محوری)

چشم پزشکی دوره کارورزی

برنامه آموزشی کارورزی بخش چشم پزشکی

- نام درس: کارورزی چشم پزشکی
- تعداد واحد: 4 واحد
- مقطع: کارورزی
- مدت زمان ارائه درس: یک ماه
- پیش نیاز: گذراندن آزمون پیش کارورزی
- توجه: کارورزی چشم پزشکی جزو دروس انتخابی مقطع کارورزی محسوب می گردد.
- اعضای هیأت علمی برنامه کارورزی:
- قوانین بخش چشم پزشکی:
- کارورزی بخش چشم پزشکی یک ماه است که هدف از برنامه آموزشی آشنایی کارورزان با مهارتهای عملی و علمی مورد نیاز می باشد.
- مدت زمان مفید آموزشی در طول دوره 130 ساعت بدون احتساب کشیک است.
 - حداقل زمان کارورزی بخش بالینی از 8 صبح لغایت دو بعدازظهر و 6 روز در هفته است.
 - حضور در کلاسهای آموزشی و کنفرانسها و رانده بخش الزامی است.
 - کنفرانس آموزشی و Case Report توسط کارورزو در حضور استاد و کارآموزان می باشد.
 - دانشجویان باید در ساعت 8:15 در گزارش صبحگاهی شرکت کنند.
 - سقف کشیکهای ضروری در هر ماه 10 کشیک است.
 - حضور در کشیک شب الزامی است.
 - هیچ یک از کشیکهای دوره کارورزی قابل واگذاری مطلق به سایر همکاران و کارورزان نمی باشد (در صورت عذر موجه از جمله بیماری کارورز می تواند در صورت ضرورت، کشیک خود را با سایر کارورزان عوض نماید).
 - تمامی معاینات و انجام مهارتهای عملی و حضور در اتاق عمل تحت نظر استاد بخش انجام می شود.
 - حد نصاب نمره قبولی 12 می باشد و در فیلد آموزشی بیمارستان ولیعصر قائمشهر خواهد بود. در صورت عدم کسب نمره قبولی، لازم است دوره را تکرار نمایند. چگونگی تکرار دوره بر اساس نظر اعضای هیأت علمی گروه چشم پزشکی خواهد بود.

هدف کلی:

هدف اصلی از طی دوره کارورزی در بخش چشم مرور مطالب آموخته شده در دوره کارورزی و آموزش عملی نحوه تشخیص و برخورد با بیماران چشمی است. محور اصلی دروس بر مبنای بیماری های شایع و اورژانس های چشم پزشکی است. در انتهای دوره کارورز باید اشراف کلی به بیمارهایی که در دروران پزشکی عمومی به درمانگاه و یا مطب پزشک مراجعه می نمایند داشته باشد و با توجه به تخصصی و فوق تخصصی بودن درمانهای چشم پزشکی توانایی افتراق موارد نیازمند ارجاع فوری از مواردی که به صورت الکتیو قابل درمان هستند را داشته باشد. در این دوره، اساس بر جنبه های تشخیصی و درمانی بیماریهای چشم خواهد بود. همچنین کارورز اصول صحیح معاینات تخصصی چشم پزشکی را در این دوره آموزش خواهد دید.

- **پیامد مورد انتظار:** هدف از برنامه آموزشی ایجاد زیر بنایی مناسب برای طبابت مستقل پس از دانش آموختگی به عنوان پزشک عمومی است که جنبه های مهم بالینی و ارتقای سلامت طب پیشگیری به خصوص در مورد بیماریهای شایع، تروما و اورژانسهای شایع چشمی، lifestyle، برنامه غربالگری، تشخیص و ارجاع به موقع بیماران و مراقبتهای اولیه در زمینه چشم پزشکی را در بر می گیرد.

حیطه شناختی:

- ۱- کسب دانش لازم و توان به کارگیری آن برای برخورد با شکایات و نشانه های شایع در بیماریهای چشمی
- ۲- شناخت کلیات بیماریهای چشمی و کسب توان لازم برای به کارگیری آن در درمان طبی
- ۳- کسب دانش مرتبط با انجام پروسیجرهای ساده سرپایی (مانند شستشوی چشم، در آوردن بعضی از اجسام خارجی سطحی چشم و ضمائم آن) در حد پزشک عمومی

حیطه مهارت:

- ۱- توانایی گرفتن شرح حال و انجام معاینه فیزیکی صحیح در بیماران با مشکلات چشمی و توانایی تشخیص و طرح تشخیص های افتراقی
- ۲- توانایی انجام پروسیجرهای ساده چشمی در حد پزشک عمومی (بخیه بافت نرم در اطراف چشم، در آوردن اجسام خارجی سطحی چشمی)
- ۳- توانایی تشخیص موارد نیازمند به ارجاع سریع و نحوه انجام آنها

حیطه نگرش:

به منظور ارائه بهترین مراقبتهای پزشکی، کارورز چشم پزشکی باید در پایان دوره ارتباط مناسب، مؤثر و عاطفی و مشارکت جویانه با بیمار، مشارکت جویانه بابیمار، خانواده و همراهان وی، سایر پزشکان و دست اندرکاران حرف پزشکی را فراگرفته باشد.

اهداف ویژه

الف: حیطه شناختی:

۱- آناتومی و فیزیولوژی چشم و ضمایم آن در حد کتب مرجع (کره چشم- کاسه چشم - ضمایم چشم - عضلات خارجی

چشم)

۲- پاتوفیزیولوژی بیماریهای شایع

۳- آشنایی با اصول پایه ای اِپتیک چشم

۴- آشنایی با تستهای رایج میدان بینایی و لنزکاسیون انجام آن

۵- آشنایی با تصویربرداری چشمی در حد پزشک عمومی

۶- شناخت علائم و نشانه های شایع در بیماریهای کاسه چشم و نحوه برخورد با آن

۷- شناخت علائم و نشانه های شایع در بیماریهای عضلات خارجی چشم و نحوه برخورد با آن

۸- شناخت علائم و نشانه های شایع در بیماریهای پلک و سیستم اشکی و نحوه برخورد با آن

۹- شناخت علائم و نشانه های شایع در بیماریهای سگمان قدامی چشم و نحوه برخورد با آن

۱۰- شناخت علائم و نشانه های شایع در بیماریهای سگمان خلفی چشم و نحوه برخورد با آن

۱۱- شناخت علائم و نشانه های شایع در بیماریهای عصب بینایی و نحوه برخورد با آن

۱۲- شناخت اورژانسهای چشمی، درمان اولیه و نحوه ارجاع آن در حد پزشک عمومی

۱۳- شناخت عوارض شایع بیماریهای چشمی

۱۴- شناخت تروماهای چشمی و نحوه برخورد، درمان اولیه و ارجاع آن

۱۵- اصول اولیه ترمیم پارگی های ساده بافت نرم اطراف چشم

۱۶- آشنایی با بیماریهای شایع در نوزادان و کودکان و نحوه برخورد با آن

۱۷- آشنایی با عوارض چشمی داروهای سیستمیک

۱۸- آشنایی با عوارض سیستمیک داروهای چشمی

حیطه مهارتی:

- گرفتن شرح حال (تاریخچه) و معاینه بیماران چشمی در حد پزشک عمومی
- تفسیر یافته های میدان بینایی و رادیوگرافی در حد پزشک عمومی
- ارزیابی بیمار ترومای چشمی و انجام مراقبتهای اولیه
- ارزیابی بیمار اورژانس چشمی و انجام مراقبتهای اولیه
- شستشوی صحیح چشم در سوختگی های شیمیایی
- خارج کردن صحیح اجسام خارجی سطحی چشم و ضمائم آن در حد پزشک عمومی
- طرز کار و نحوه تمیز کردن و کالیبره کردن تونومتر شیوتز
- اندازه گیری صحیح فشار داخل چشم با استفاده از تونومتر شیوتز
- نحوه ریختن صحیح قطره های چشمی
- نحوه انجام انواع پانسمانهای چشمی
- انجام معاینات مردمک
- معاینه چشم با استفاده از چراغ قوه
- نحوه کار با اسلیت لامپ (بیومیکروسکوپ)
- انجام افتالموسکوپی مستقیم
- طرز صحیح اندازه گیری حدت بینایی و انواع روشهای آن
- استفاده از ابزارهای اولیه جراحی چشم در حد پزشک عمومی
- انجام جراحی موضعی بغلت های نرم (پلک و نواحی مجاور آن)
- بخیه زدن پلک و نواحی مجاور آن با استفاده از نخ های مناسب جراحی در حد پزشک عمومی
- نحوه صحیح شستن دستها قبل از عمل و پوشیدن گان و دستکش
- مهارت برقراری ارتباط با بیمار
- توانایی ثبت اطلاعات، تکمیل پرونده بیمار و نسخه نویسی
- استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در چشم پزشکی

حیطه نگرش:

- ۱- احساس مسئولیت در قبال بیماران
- ۲- اهمیت دادن به طرز تهیه شرح حال و معاینه سیستماتیک در حد پزشک عمومی
- ۳- اهمیت دادن و رعایت مستند سازی امور بیماران و پرونده نویسی
- ۴- توضیح بیماری برای بیمار و همراهان آن با در نظر گرفتن مسائل طبّی- قانونی
- ۵- آگاهی به اصول اخلاق پزشکی و رعایت اجرای آنها
- ۶- صداقت در روابط حرفه ای
- ۷- اهمیت دادن و رعایت مراقبتهای مقرون به صرفه و با کیفیت
- ۸- اهمیت دادن و انجام کار تیمی در برخورد با بیماران ترومای متعدد یا بد حال با در نظر گرفتن اولویتهای

محتوای ضروری بخش چشم پزشکی در مقطع کارورزی:

شرایط اجرا:

I – امکانات آموزشی بخش:

- داشتن سالن کنفرانس و کلاس
- وسایل و تسهیلات کمک آموزشی (کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اوپک در آموزش)
- کتابهای رفرائس و امکانات موجود جهت جستجوی منابع در کتابخانه
- در دسترس بودن وسایل معاینه در بخش و درمانگاه چشم پزشکی
- در دسترس بودن روشهای تصویربرداری ، امکانات آزمایشگاهی و...
- امکان حضور در اتاق عمل بیمارستان

II. مکان آموزشی:

- بخش جراحی و اورژانس بیمارستان طرف قرارداد
- درمانگاه تخصصی گوش و حلق و بینی

III. آموزش دهنده:

- اعضای هیأت علمی بیمارستان

IV. استراتژی ها و متدهای آموزشی:

- کنفرانس تنوری بالینی که توسط استاد بصورت Bedside Teaching- lecture based در طی دوره برگزار می شود.

- بحث گروهی (small & large group discussion)

- دوره آموزشی هدایت شده (self directed Learning)

- گزارش صبحگاهی با گزارش بیمار

- problem- Based- Learning

- Case based teaching

- Procedural skill Teaching

- computer- Assistant learning

- Video presentation

- حضور در معاینه بیماران مراجعه کننده بخش جراحی (گوش و حلق و بینی) با حضور هیأت علمی و کارآموز

- حضور در درمانگاههای تخصصی بیمارستان و ویزیت بیماران در حضور هیأت علمی و کارآموز

- حضور در مشاوره های بخش های دیگر با حضور استاد

V. منابع آموزشی:

Ear, nose & throat disease with head & neck surgery/Behrbohn, Kaschke, Nawaka,
Swift/last edition

ارزشیابی:

الف) نحوه ارزشیابی:

- نظارت مستقیم استاد بر فعالیت آموزشی درمانی دانشجو و ارائه بازخورد مناسب

- نظارت بر حضور فعال و منظم در بحثهای علمی، جلسات، درمانگاه و بخش

- برگزاری آزمون تنوری بالینی بصورت چهارگزینه ای و جواب کوتاه

- برگزاری آزمون عملی در طول و پایان دوره توسط استاد

- ارزشیابی Log Book تحویل داده شده در پایان دوره

ب) نحوه مناسب نمره کل در بخش گوش و حلق و بینی:

✓ ارزیابی دانشجو براساس نمرات ثبت شده استاد در طول دوره 8 نمره

(حضور و غیاب 2 نمره، ارائه گزارش صبحگاهی 2 نمره، ارائه کنفرانس 2 نمره، پاسخ به سوالات مطرح شده در راند 2 نمره)

✓ نمره آزمون پایان دوره (آزمون کتبی و شفاهی) 8 نمره

✓ تکمیل صحیح Log Book 4 نمره

مواردی که دانشجو ملزم به تکرار بخش می باشد:

- کسب نمره نهایی زیر 12
- غیبت غیر موجه و عدم حضور در بخش
- غیبت موجه بیش از 2 روز
- غیبت غیرموجه درکشیک موظفی
- عدم تکمیل و تحویل Log Book

ج) مقررات:

- حضور منظم و فعال در کلیه جلسات آموزشی که توسط استادبرگزار می گردد.
- شرکت در کنفرانسهای آموزشی که تمام روزهای هفته برگزار می گردد.
- حضور منظم و فعال در بخش ، اورژانس و درمانگاه
- حضور منظم و فعال در اتاق عمل
- گرفتن شرح حال و نوشتن سیر بیماری روزانه
- انجام هرگونه بررسی تشخیصی فقط تحت نظارت مستقیم استاد
- حضور منظم و فعال و بموقع در گزارش صبحگاهی
- حضور منظم و طبق برنامه کشیک از ساعت 8 صبح روزکشیک لغایت 8 صبح روز بعد و تا تحویل کشیک به کارآموز بعدی نباید محل کشیک را ترک نماید.